

La barbàrie nazi narrada per un literat ebrenc

L'any 2008, vam celebrar el centenari del naixement del poeta, pedagog i sindicalista Roc Llop. Conjuntament amb Josep M. Sáez, regidor de Cultura de Miravet, vam tenir el goig de publicar el recull biogràfic *Roc Llop i Convalia, l'exili d'un poeta miravetà*. Vam aprofundir en la vida d'un extraordinari docent i pedagog que va escriure milers de versos i narracions. Va sofrir en pròpia carn la barbàrie nazi en caure presoner al camp d'extermini de Mauthausen-Gusen. En ser alliberat, el motor de la seva trajectòria política i literària és la denúncia de la barbàrie més inhumana de la història. Aquest afany per denunciar l'horror viscut va portar-lo a ser guardonat dos vegades en els Jocs Florals de l'exili. Concretament, el 1965, va ser premiat en poesia a París i el 1974, amb *Contes negres vora el Danubi*, a Amsterdam.

Hi ha detalls en la vida d'una persona –també d'un literat– que esdevenen tot un fet exemplificant.

Roc Llop tenia una vocació memorialista immensa i no volia que l'oblit triomfés sota cap circumstància. No va comptar mai amb una feina remunerada de consideració durant el seu llarguíssim exili parisenc, en ser treballador del sindicat anarquista CNT. A despit de la seva habitual penúria econòmica, volia, imperiosament, que els relats veiessin la llum, els quals esdevenen la narració autobiogràfica d'unes vivències terribles i desgraciades que ell recordava àvidament i que volia fer arribar al gran públic perquè l'esgarripança n'impedís l'oblit.

El *Triptic de l'amor i prosas*, publicat el 1986 en format d'autoedició, implicava, per a ell, tota una fita personal, atès que incloïa els preuats contes al costat d'una llarga trajectòria poètica. Va tenir, però, una grandíssima decepció personal atès que el llibre no va ser corregit de forma adequada. Es va publicar la versió no corregida i amb una gran quantitat de faltes d'ortografia. Se'n va editar un total

Emigdi Subirats
Escriptor

de 600 exemplars, amb la qual cosa, va demanar al seu fill Llibert

que se'n desfés completament perquè no volia que un llibre en català sortís en aquestes condicions. Literalment, va manifestar que ell no havia lluitat tota la vida per la dignificació del català per ara haver de veure com es publicava un llibre seu d'una manera que ell considerava indigna. Aquest fet l'honora d'allò més i és el viu retrat del seu ideari polític, que queda reflectit en uns dels seus versos més famosos que va incloure en l'extens poema *El boig*:

... Ressec el llavi de dèria,
mil febres cremant-li el front.
Una fita: Catalunya
i la llibertat del món!

Durant una entrevista que vàrem tenir amb el seu fill Llibert a la seva residència d'estiu, a Altafulla (Tàrragonès), va dir-nos que havia salvat del foc alguns d'aquests exemplars i ens en va donar un com a reconeixement al nostre interès per l'obra del seu pare. De seguida vam creure que si volíem dignificar la figura del poeta miravetà, aquests contes havien de veu-

re la llum corregits. Editats per A contavent, el projecte ja és una realitat, amb la correcció de les narracions per part d'Araceli Aguiló i l'estudi crític que he pogut fer personalment.

Justament, enguany, es commemora el centenari del naixement de Joaquim Amat Pinella, autor de *KL Reich*, la gran novel·la sobre el món nazi de la nostra literatura. En una cultura normalitzada, el nom d'aquest escriptor seria mític, al nivell de Primo Levi o Jorge Semprún. També la revista *BeCERoles* ha publicat un estudi de l'argentina Paula Simon Corelli que parla de la literatura concentracionària, amb una detallada informació sobre la novel·la *Destins*, del jesuïta Joan Cid i Mulet, la qual està ambientada als camps de concentració de la Catalunya del nord.

Convidem a descobrir un gran literat miravetà que va voler fer de la memòria l'eix de la seva vida. Convidem a llegir uns contes que són una magnífica aportació a la literatura catalana.